

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Jūsu Tiesības](#) > [Pamattiesības](#) > Finland

Saturu nodrošina

Somija

Dalībvalstu tiesas un citas iestādes

Somija

[Valsts tiesas](#)[Valsts cilvēktiesību iestādes](#)[Ombuds \(tiesībsargs\)](#)[Specializētās cilvēktiesību iestādes](#)[Citas iestādes](#)

Valsts tiesas

Apgabaltiesas skata krimināllietas, civillietas un administratīvas lietas. Pirmās instances tiesas nolēmumu parasti var pārsūdzēt augstākas instances tiesā. Apgabaltiesas lēmumu var pārsūdzēt Apelācijas tiesā. Apelācijas tiesas lēmumu savukārt var pārsūdzēt Augstākajā tiesā, ja Augstākā tiesa pārsūdzību atzīst par pieļaujamu.

Administratīvās tiesas skata sūdzības par iestāžu lēmumiem. Administratīvās tiesas lēmumu var pārsūdzēt Augstākajā Administratīvajā tiesā.

Specializētās tiesas ir Tirgus tiesa, Darba tiesa, Apdrošināšanas tiesa un Augstā atstādināšanas tiesa.

Tiesu kontaktinformācija ir atrodama šādās tīmekļa vietnēs:

[Kontaktinformācija somu valodā](#)[Kontaktinformācija angļu valodā](#)

Valsts cilvēktiesību iestādes

2012. gadā Parlamentārā Tiesībsarga aizbildnībā tika izveidots funkcionāli autonomas un neatkarīgs cilvēktiesību centrs. Cilvēktiesību centra uzdevums ir izplatīt informāciju un veicināt izglītošanos, apmācību, izpēti un sadarbību pamattiesību un cilvēktiesību jomā. Centrs sagatavos ziņojumus par pamattiesību un cilvēktiesību īstenošanu, kā arī ierosinās iniciatīvas un sagatavos ziņojumus šo tiesību nostiprināšanai. Tāpat Cilvēktiesību centrs piedalīsies starptautiskos pasākumos pamattiesību un cilvēktiesību nostiprināšanai. Cilvēktiesību centrs neizskata sūdzības vai cita veida individuālas lietas, jo to izskatīšana ir augstākās juridiskās uzraudzības iestādes kompetencē.

Ombuds (tiesībsargs)

Parlamentārais tiesībsargs

Pie Parlamentārā tiesībsarga var vērsties, ja pastāv aizdomas, ka iestādes vai ierēdņi nav ievērojuši tiesību aktus vai pildījuši savus pienākumus. Piemēram, pamattiesību pārkāpšana ir pretlikumīga. Ikviens var vērsties pie tiesībsarga ar sūdzību. Sūdzība var būt par jautājumu, kas tieši attiecas uz sūdzības iesniedzēju, bet sūdzību var iesniegt arī citas personas uzdevumā vai vairākas personas kopā. Tiesībsargs izskata sūdzību, ja ir pamats

uzskatīt, ka kāda iestāde ir rīkojusies pretlikumīgi. Sūdzību izskatīšana ir bezmaksas. Izskatot sūdzību, tiesībsargs uzklausa personu vai iestādi, pret kuru ir vēsta sūdzība. Turklāt viņš pieprasa ziņojumus un pārskatus no dažādām iestādēm un, ja vajadzīgs, var likt sava biroja inspektoriem veikt izmeklēšanu. Sūdzību izskatīšana ir bezmaksas.

To pasākumu klāstā, ko var veikt tiesībsargs, visbargākais līdzeklis ir kriminālprocess par amatnoziegumu. Kā alternatīvu tiesībsargs var izteikt oficiālu rājienu attiecīgajam ierēdnim. Lielākajā daļā gadījumu viņš izsaka savu viedokli par konkrētas procedūras pretlikumību vai pieļauto nolaidību, kā arī izdod atgādinājumu par pareizo procedūru. Tiesībsargs var arī iesniegt priekšlikumu par to, kā labot kļūdu, un vērst Valsts Padomes uzmanību uz nepilnībām, ko viņš ir konstatējis tiesību aktos vai noteikumos.

Parlamentārā Tiesībsarga birojs

Adrese: Arkadiankatu 3, Helsinki Pasta adrese: 00102 Parlament Tīmekļa vietne: <https://www.oikeusiamies.fi/en/web/guest> E-pasts: oikeusiamies@eduskunta.fi Tālrunis: +358 9 4321 Fakss: +358 9 432 2268

Tieslietu kanclers

Pie Tieslietu kanclera var vērsties par jautājumu, kas tieši attiecas uz sūdzības iesniedzēju vai arī jebkādā citā jautājumā, ja sūdzības iesniedzējs uzskata, ka iestādes, ierēdņi vai citas personas vai struktūras, kas veic publiskas funkcijas, ir rīkojušās nepareizi vai nolaidīgi izturējušās pret saviem pienākumiem, vai arī kāds advokatūras pārstāvis nolaidīgi izturējies pret saviem pienākumiem. Turklāt pie Tieslietu kanclera var vērsties jebkura persona, kas uzskata, ka nav tikušas ievērotas kādas konstitūcijā noteiktas pamattiesības vai cilvēktiesības. Personāls, kam ir juridiskā izglītība, apstrādās sūdzības un sagādās visus nepieciešamos papildu dokumentus. Parasti sūdzības iesniedzējam dod iespēju iesniegt atbildētājam savus argumentus. Sūdzības iesniedzējs saņems rakstisku atbildi pa pastu. Sūdzības iesniedzējam Tieslietu kanclera pakalpojumi ir bezmaksas.

Ja tiek konstatēts, ka procedūra ir bijusi pretlikumīga vai nepareiza, Tieslietu kanclers var attiecīgajam ierēdnim izteikt rājienu vai izdot instrukcijas par pareizu procedūru, kas turpmāk jāievēro. Būtiskāku pārkāpumu gadījumos viņš var pret attiecīgo ierēdņi vērsties tiesā. Ja Tieslietu kanclers uzskata par nepieciešamu, viņam ir tiesības ierosināt labojumus noteikumos vai instrukcijās, anulēt tiesas nolēmumu vai iesniegt apelācijas sūdzību dažos citos ārkārtas gadījumos. Tieslietu kanclera veiktas izmeklēšanas rezultātā pati iestāde vai attiecīgais ierēdnis var labot savu kļūdu.

Tieslietu kanclera birojs

Adrese: Snellmaninkatu 1, Helsinki Pasta adrese: P O Box 20, FIN-00023 Government Tīmekļa vietne: <https://www.okv.fi/en/> E-pasts: kirjaamo@okv.fi Tālrunis: +358 295 162 902 Fakss: +358 9 1602 3975 Kontaktinformācija: tiedotus@okv.fi

Specializētās cilvēktiesību iestādes

Bērnu tiesībsargs

Tiesību aktos ir noteikti šādi bērnu tiesībsarga pienākumi:

- uzraudzīt bērnu un jauniešu labklājību un viņu tiesību īstenošanu;
- sniegt bērnu interesēs ieteikumus lēmumu pieņēmējiem;
- uzturēt kontaktus ar bērniem un jauniešiem un nodot viņu sniegto informāciju lēmumu pieņēmējiem;
- informāciju saistībā ar bērniem nodot profesionāļiem, kuri strādā ar bērniem, iestādēm un sabiedrībai;
- veidot sadarbību starp atbildīgajām personām bērnu politikas jomā;
- veicināt Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas par bērna tiesībām ievērošanu.

Bērnu tiesībsarga birojs

Adrese: Vapaudenkatu 58 A, 40100 Jyväskylä Tīmekļa vietne: <http://www.lapsiasia.fi/en/> E-pasts: lapsiasiavaltutettu@oikeus.fi Tālrunis: +358 295 666 850 Fakss: +358 14 337 4248

Vienlīdzību veicinošā iestāde

Tiesībsargs līdztiesības jautājumos

Tiesībsargs līdztiesības jautājumos ir atbildīgs par šādiem uzdevumiem: uzraudzīt, kā tiek ievērotas Vīriešu un sievietes līdztiesības likuma prasības un jo īpaši diskriminācijas un diskriminējošu darba sludinājumu aizliegums; veicināt likuma mērķa sasniegšanu ar iniciatīvām, ieteikumiem un vadlīnijām; sniegt informāciju par Līdztiesības likumu un tā īstenošanu; un uzraudzīt, kā tiek nodrošināta sievietes un vīriešu līdztiesība dažādos sabiedrības slāņos. Turklāt Tiesībsargs līdztiesības jautājumos uzrauga, kā tiek nodrošināta dzimumminoritāšu aizsardzība pret diskrimināciju.

Tiesībsarga līdztiesības jautājumos birojs

Pasta adrese: P O Box 22, FIN-00023 Government Adrese: Hämeentie 3, Helsinki Tīmekļa vietne: <https://www.tasa-arvo.fi/web/EN/> E-pasts: tasa-arvo@oikeus.fi Tālrunis: +358 295 666 840 Palīdzības līnijas tālrunis: +358 295 666 842 (no pirmdienas līdz ceturtdienai: 9.00 – 11.00 un 13.00 – 15.00, piektdienās: 9.00 – 11.00) Fakss: +358 9 1607 4582

Diskriminācijas aizlieguma tiesībsargs (*Yhdenvertaisuusvaltuutettu*)

Diskriminācijas aizlieguma tiesībsargs veicina līdztiesību un izskata jautājumus saistībā ar diskrimināciju. Tiesībsargs ir neatkarīga iestāde.

Pie Diskriminācijas aizlieguma tiesībsarga var vērsties, ja persona ir saskārusies ar diskrimināciju vecuma, izcelsmes, valstspiederības, valodas, reliģijas, ticības, uzskatu, politiskās darbības, arodbiedrības darbības, ģimenes attiecību, veselības, nespējas, seksuālās orientācijas vai citu ar personu saistītu iemeslu dēļ vai bijusi šādas diskriminācijas liecinieks. Tiesībsarga uzdevumi ietver arī tādu grupu apstākļu, tiesību un statusa uzlabošanu, kuras ir īpaši pakļautas diskriminācijas riskam, piemēram, ārvalstnieki. Turklāt tiesībsargs pārrauga ārvalstu valstspiederīgo izraidīšanu un darbojas ka valsts ziņotājs cilvēku tirdzniecības jautājumā.

Praksē Diskriminācijas aizlieguma tiesībsarga darbs ietver, piemēram, padomdevēja pienākumus, individuālu lietu izmeklēšanu, samierināšanās veicināšanu, mācības, datu vākšanu, likumdošanas procesa un iestāžu prakses ietekmēšanu un juridisko palīdzību. Tiesībsarga uzdevumi un tiesības ir ietverti [Likumā par diskriminācijas aizliegumu](#) un [Likumā par Diskriminācijas aizlieguma tiesībsargu](#).

Diskriminācijas aizlieguma tiesībsargs izskata lietas par diskrimināciju dzimuma vai dzimuma identitātes dēļ.

Diskriminācijas aizlieguma tiesībsarga birojs

Pasta adrese: P O Box 24, FIN-00023 Government Adrese: Ratapihantie 9, Helsinki Tīmekļa vietne: <https://www.syrjinta.fi/web/EN/> E-pasts: yvv@oikeus.fi Tālrunis: +358 295 666 800. Klientu apkalpošanas nodaļa: +358 295 666 817 (darba dienās: 10:00 - 12:00, ar izņēmumiem vasaras mēnešu laikā) Fakss: +358 295 666 829 Kontaktinformācija: +358 295 666 813 vai +358 295 666 806

Datu aizsardzības iestāde

Tiesībsargs datu aizsardzības jomā

- uzrauga datu aizsardzības tiesību aktu un citu ar personas datu apstrādi saistītu likumu ievērošanu;
- informē par riskiem, noteikumiem, drošības pasākumiem, pienākumiem un tiesībām saistībā ar personas datu apstrādi;
- veic izmeklēšanas un pārbaudes;
- piemēro administratīvus sodus par Vispārīgās datu aizsardzības regulas pārkāpumiem;
- izdod atzinumus par tiesību aktu un administratīvām reformām saistībā ar individuālo tiesību un brīvību aizsardzību personas datu apstrādes jomā;
- izdod atzinumus par pārkāpumiem saistībā ar personas datu apstrādi;
- pārrauga kredītu datu un korporatīvo kredītu datu apstrādi;
- izskata pieteikumus par noteikumiem saistībā ar datu subjektu tiesībām un cita veida paziņojumiem

saistībā ar personas datu apstrādi;

- saņem paziņojumus no datu aizsardzības speciālistiem;
- saņem paziņojumus par personas datu aizsardzības pārkāpumiem;
- izstrādā sarakstu ar apstrādes darbībā, kurām ir vajadzīgs datu aizsardzības ietekmes novērtējums;
- novērtē *ex-ante* konsultācijas par augsta riska datu apstrādi;
- pieņem rīcības kodeksus un līgumu standartklauzulas;
- rosina sertifikācijas ieviešanu, sertifikācijas struktūru akreditāciju un izskata jautājumus par piešķirto sertifikātu atsaukšanu;
- sadarbojas ar ES datu aizsardzības iestādēm kā vienas pieturas aģentūra;
- piedalās Eiropas Datu aizsardzības padomes rīkotajos pasākumos un lēmumu pieņemšanā un attiecīgos gadījumos nosūta jautājumus Eiropas Datu aizsardzības padomei.

Tiesībsarga datu aizsardzības jomā birojs

Pasta adrese: PO Box 800, 00531 Helsinki Adrese: Lintulahdenkuja 4, 00530 Helsinki Tīmekļa vietne: <https://tietosuoja.fi/en/home> E-pasts: tietosuoja@om.fi Tālrunis: +358 2956 66700 Palīdzības līnijas tālrunis: +358 2956 66777 (no pirmdienas līdz ceturdienai: 9:00 – 11:00, ar izņēmumiem vasarā)

Citas iestādes

Juridiskā palīdzība

Juridiskās palīdzības mērķis ir dot personām iespēju saņemt profesionālu juridisko palīdzību, ko pilnībā vai daļēji apmaksā valsts. Juridiskā palīdzība attiecas uz visiem juridiskajiem jautājumiem. Tomēr parasti juridisko palīdzību nesniedz gadījumos, ja pieteikuma iesniedzējam ir juridisko izdevumu apdrošināšana, kas sedz viņa izmaksas konkrētajā lietā. Kriminālprocesā konkrētos gadījumos apsūdzētajam, neatkarīgi no viņa finansiālās situācijas, ir tiesības uz valsts apmaksātu aizstāvi. Sevišķi smagu vardarbīgu noziedzīgu nodarījumu vai dzimumnoziegumu gadījumā cietušajam, neatkarīgi no viņa ienākumu līmeņa, var nodrošināt valsts apmaksātu aizstāvi tiesā. Juridiskā palīdzība netiek sniegta uzņēmumiem vai uzņēmumu grupām. Lietās, kurās tiesvedība notiek ārvalstīs, juridiskā palīdzība sedz izmaksas par juridiskajām konsultācijām.

Juridisko palīdzību tiesvedībā piedāvā valsts juridiskās palīdzības juristi, advokāti un citi juristi; citos jautājumos juridisko palīdzību sniedz valsts juridiskās palīdzības juristi, kuri strādā valsts juridiskās palīdzības birojos. Šie biroji parasti atrodas tajās pašvaldībās, kurās atrodas arī apgabaltiesas. Valsts juridiskās palīdzības biroju kontaktinformācija ir atrodama tīmekļa vietnē <https://oikeus.fi/en/index/yhteystiedot.html>.

Bēgļu konsultatīvais centrs

Bēgļu konsultatīvais centrs ir nevalstiska organizācija, kas Somijā sniedz juridisko palīdzību patvēruma meklētājiem, bēgļiem un citiem ārvalstniekiem. Centra darbība ir vērsta arī uz patvēruma meklētāju, bēgļu un citu imigrantu Somijā stāvokļa uzlabošanu un tas īsteno Eiropas Savienības politiku patvēruma un bēgļu jomā.

Adrese: Pasilanraito 9 B, 00240 Helsinki Tīmekļa vietne: <https://www.pakolaisneuvonta.fi/en/legal-services/> E-mail: pan@pakolaisneuvonta.fi Tālrunis: +358 9 2313 9300 Fakss: +358 9 2313 9310

Lapa atjaunināta: 19/05/2024

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.